

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Dany Černé v právní věci žalobce: **nezl. D. S.**, datum narození „X“, zastoupený otcem, Mgr. J. S., nar. „X“, adresa pro doručování: dat. schránka ID: ..., proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, za účasti zúčastněné osoby: JUDr. D. S., nar. dne „X“, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MHMP 1877095/2016, sp. zn. S-MHMP 1695105/2016, ze dne 24. 10. 2016,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) o zamítnutí odvolání proti rozhodnutí příspěvkové organizace Základní škola Nad Vodovodem, Nad Vodovodem 81/460, Praha 10 (dále jen „základní škola č. 1“), ze dne 22. 2. 2016, č. j. ZŠ/367/2016, o přijetí nezl. D. S. k základnímu vzdělávání v této příspěvkové organizaci.

Žalobce, zastoupen otcem jako zákonným zástupcem, v žalobě uvedl, že je žákem třetího ročníku Základní školy Sázavská, se sídlem Sázavská 5/830, 120 00 Praha 2 (dále jen „základní škola č. 2“). Dne 1. 2. 2016 podala matka JUDr. D. S. jako zákonný zástupce nezletilého žalobce žádost o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání, kterou žádala o přijetí

nezletilého k plnění povinné školní docházky v základní škole č. 1. Matka tak podle žalobce učinila v rozporu s § 876 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), a o tomto kroku otce neinformovala a ani ve smyslu § 877 občanského zákoníku nenavrhla soudu, aby o záležitosti rozhodl. Vzhledem k tomu, že žádost o přijetí byla podána v rozporu se zákonem a nezletilý žalobce nebyl řádně zastoupen, třebaže zastoupen být měl, jednalo se o neplatné právní jednání, neboť bylo učiněno nesvéprávným subjektem a v rozporu se zákonem, a jako k takovému k němu neměl správní orgán vůbec přihlížet. Dne 22. 2. 2016 vydala ředitelka školy č. 1 Mgr. J. J. rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání, č. j. ZŠ/367/2016. Dne 22. 8. 2016 se matka poprvé otci zmínila, že uvažuje o přestupu nezletilého žalobce na jinou základní školu, neboť je to pro ni praktičtější z hlediska péče o její další dítě. Během telefonátu matka navrhla, že novou školu společně s otcem a nezletilým žalobcem navštíví, aby na místě posoudili její kvality. O jakou školu se jedná, matka otci sdělila až 29. 8. 2016, do té doby ho ponechávala v přesvědčení, že se jedná o základní školu spádovou, která je nejbližší faktickému bydlišti matky a žalobce. Škola však školou spádovou není, nachází se v přibližně dvojnásobné vzdálenosti. Dne 31. 8. 2016, ještě před tím, než bylo rozhodnutí školy č. 1 doručeno matce, otec na schůzce s ředitelkou školy č. 1 vyjádřil ústně i písemně svůj nesouhlas s přestupem nezletilého žalobce na novou školu. Stejněho dne, tj. 31. 8. 2016, matka osobně převzala rozhodnutí základní školy č. 1. Ředitelka základní školy č. 1, když si uvědomila svou chybu, že rozhodla v rozporu se zákonem a přes nesouhlas otce, doručila dne 5. 9. 2016 rozhodnutí školy otci, aby se mohl jako zákonný zástupce nezletilého žalobce domáhat práv nezletilého žalobce v odvolacím řízení, neboť autoremedura byla v řešené věci vyloučena. Dne 1. 9. 2016 se matka jménem nezletilého žalobce vzdala práva na podání odvolání proti rozhodnutí školy č. 1 o přijetí k základnímu vzdělávání. Matka tak učinila bez vědomí otce a v rozporu s § 879 odst. 1 občanského zákoníku a § 29 správního řádu a také proti výslovné vůli otce, který s přestupem nezletilého žalobce na jinou základní školu nesouhlasil. Dne 12. 9. 2016 podal nezletilý žalobce prostřednictvím otce jako zákonného zástupce odvolání proti rozhodnutí školy č. 1. Dne 24. 10. 2016 vydal žalobce napadené rozhodnutí.

Žalobce namítl, že samotné podání žádosti o přijetí bylo neplatným právním jednáním, neboť ho žalobce učinil, když nebyl dostatečně zastoupen v souladu s právními předpisy, resp. byl zastoupen pouze matkou. Žalobce odkázal na § 865 odst. 1 a § 876 odst. 1 občanského zákoníku. Žalobce uvedl, že shoda obou rodičů je základním imperativem pro právní jednání dítěte, které jeho zákonní zástupci zastupují, a jakýkoli úkon, který dítě učiní v zastoupení jen jedním z rodičů bez souhlasu druhého rodiče, je neplatným právním jednáním. Žalovaný se s nesouhlasem otce mohl seznámit jednak ve správním spise a jednak v obsahu odvolání. Neplatí tedy, že ředitelka školy č. 1 a žalovaný jako třetí osoby ve smyslu § 876 odst. 3 občanského zákoníku byly v dobré víře, že matka jednala v zastoupení žalobce ve shodě s otcem. Tuto skutečnost, tedy znalost neshody mezi rodiči, potvrdila ředitelka školy č. 1 tím, že otci poštou zaslala rozhodnutí školy č. 1, ačkoli s otcem do té doby nekomunikovala a neobeslala ho žádnou písemností v rámci správního řízení, tedy nejednala s ním jako s účastníkem řízení nebo jeho zákonným zástupcem. Žalobce odkázal na rozdíl mezi hmotněprávním a procesně právním zastoupením nezletilého dítěte definovaný v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 1967, sp. zn. 5 Cz 119/67. Namítl, že žalovaný se jeho argumenty nezabýval a zamítl odvolání pouze z důvodu nepřipustnosti odvolání, přičemž odkazoval na to, že žalobce se vzdal práva na odvolání proti rozhodnutí školy, a to právním jednáním, při kterém byl nezletilý žalobce zastoupen pouze matkou, tedy jen jedním ze dvou zákonných zástupců. Žalovaný tak naprosto odhlíží od skutečnosti, že vzdání se práva na odvolání žalobce z 1. 9. 2016 je neplatným právním jednáním. Vzhledem k tomu, že žalovaný své rozhodnutí opírá výhradně o neplatné právní jednání, je napadené rozhodnutí

v rozporu se zákonem. Žalobce odkázal na § 31 správního řádu, podle něhož je zástupcem účastníka zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec. Žalobce odkázal rovněž na § 877 občanského zákoníku, podle něhož vyžaduje záležitost, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, dohody obou rodičů jako zákonných zástupců. Správní orgány obou stupně nemohou přehlížet hmotněprávní úpravu soukromého práva. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 281/2015.

Žalobce namítl, že ze zákona i z rozhodovací praxe vyplývá, že pokud se správní orgán během správního řízení dozví o neshodě rodičů, je-li předmětem řízení záležitost, která podle zákona vyžaduje shodu a dohodu obou rodičů, postupuje správní orgán podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu a řízení usnesením přeruší, což se vztahuje i na správní řízení odvolací (§ 93 odst. 1 správního řádu). Podle § 57 správního řádu je správní orgán povinen vyčkat rozhodnutí příslušného orgánu, v případě žalobce se jedná o civilní soud ve věci podle § 877 občanského zákoníku. Nezletilý žalobce jednal, aniž by byl řádně zastoupen, což je vada řízení, kterou mohl odstranit výhradně civilní soud rozhodnutím podle § 877 občanského zákoníku. O neshodě rodičů v otázce žádosti o přijetí, která je ve smyslu § 877 občanského zákoníku záležitostí, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, se ředitelka školy č. 1 jako správní orgán prvního stupně dověděla písemným nesouhlasem otce s přestupem žalobce na školu a žalovaný jako odvolací správní orgán prostřednictvím odvolání. Žalobce odkázal na stanovisko odboru legislativy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vydané dne 6. 5. 2014, dokument č. j.: MSMT – 16967/2014 – 2. Žalovaný, stejně jako ředitelka školy č. 1 jako správní orgán prvního stupně, při svém rozhodování naprosto odhlédli od existence a aplikace ust. § 877 občanského zákoníku, podle kterého je k záležitostem, které jsou pro dítě významné zejména se zřetelem k jeho zájmu, zapotřebí shody obou rodičů, který je nutno dát předem. Žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je zmatečné a v rozporu se zákonem. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že z moci úřední zkoumal, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, výše uvedenými předpoklady se však nezabýval. Žalobce poukázal na naprosto nesouvislý a nekoncepční odkaz na § 94 odst. 4 správního řádu. Jediná újma žalobci vznikne tím, že napadené rozhodnutí nebude zrušeno.

Rozhodnutí žalovaného je dle žalobce nezákonné a řízení, které mu předcházelo, trpělo vadami. Stejně tak bylo nezákonné rozhodnutí školy č. 1 jakožto prvostupňového orgánu. Žalobce navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí základní školy č. 1 o přijetí k základnímu vzdělávání.

Matka nezletilého žalovaného dne 8. 11. 2016 soudu oznámila, že bude uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že v daném případě bylo v plném rozsahu vyhověno žádosti nezletilého žalobce, zastoupeného matkou, o přijetí nezletilého do 3. ročníku k základnímu vzdělávání ve škole č. 1. Rozhodnutí v této věci bylo žadateli, tj. nezletilému žalobci, zastoupenému matkou, doručeno dne 31. 8. 2016. Nezletilý žalobce, jako jediný účastník správního řízení, zastoupený matkou, se téhož dne, tj. 31. 8. 2016, elektronicky vzdal práva na odvolání proti rozhodnutí školy č. 1 a dále bylo v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu vzdání se práva na odvolání následně potvrzeno nezletilým žalobcem, zastoupeným matkou, písemným podáním ze dne 1. 9. 2016. Žalovaný odkázal na aktuální rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu řešící mimo jiné účel správního řízení o přijetí dítěte do školy, kdy bylo judikováno, že tímto účelem není řešit spory mezi rodiči ohledně

toho, jakou školu má jejich dítě navštěvovat, a že rodiče nejsou účastníky tohoto řízení (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 280/2015 – 36, č. j. 4 As 281/2015 – 32, č. j. 5 As 253/2015 – 36, usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1844/16). Argumentace a úvahy Nejvyššího správního soudu, a následně i Ústavního soudu vycházejí předně z § 21 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 21 odst. 2 školského zákona, dle kterých náleží právo na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona žákům a studentům, nikoli jejich rodičům. V daném řízení tak nebylo možné hovořit o tom, že rozhodnutím základní školy č. 1 o přijetí k základnímu vzdělávání mohla být dotčena práva jednoho z rodičů jako samostatného účastníka řízení ve smyslu § 27 odst. 1 či odst. 2 správního řádu. Dokonce i v případě, že by správní orgán jednal se zákonným zástupcem jako s účastníkem řízení, účastníkem řízení se z tohoto důvodu zákonný zástupce nestává (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2015, č. j.: 3 As 8/2015 – 118). Nezletilý byl v tomto správním řízení jediným účastníkem řízení a předmětným rozhodnutím mu bylo v plném rozsahu vyhověno. Žádost o přijetí do základní školy splňovala zákonem požadované náležitosti, jednalo se o platné právní jednání učiněné nezletilým, který byl zastoupen zákonnou zástupkyní – matkou. Ke zjištění neshody mezi rodiči správním orgánem I. stupně, dále k doručení rozhodnutí základní školy žalobci, v zastoupení matky, a též ke vzdání se práva na podání odvolání žalobcem, zastoupeným matkou, došlo téhož dne, tj. 31. 8. 2015. Vzdání se práva na odvolání učiněné žalobcem, zastoupeným matkou, bylo platným právním jednáním a rozhodnutí základní školy se dnem vzdání se práva na odvolání žalobcem stalo pravomocné. Může-li při neshodě rodičů ve významné záležitosti týkající se např. místa poskytovaného vzdělávání za nezletilého účastníka řízení podat odvolání proti rozhodnutí pouze jeden zákonný zástupce, může tak pouze jeden zákonný zástupce činit i jiné procesní úkony v rámci odvolacího správního řízení, a to včetně úkonu vzdání se práva na odvolání. Žalovaný nemohl v odvolacím řízení přistoupit k věcnému přezkumu rozhodnutí správního orgánu I. stupně, nýbrž musel žalobcovo odvolání zamítnout podle § 92 odst. 1 správního řádu jako nepřipustné, a to z formálních důvodů. Spor rodičů ve významné záležitosti pro dítě ve smyslu § 877 odst. 1 a 2 občanského zákoníku je příslušný rozhodnout civilní soud, a to zejména v případě, je-li rozhodnutí správního orgánu již pravomocné. Žalovaný přezkumné řízení neprováděl, nýbrž pouze posuzoval, zda jsou dány předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, a došel k závěru, že nikoliv. Případné následné zahájení či nezahájení přezkumného řízení nemá žádný vliv na zákonnost a správnost rozhodnutí žalovaného. Žalovaný pokládá žalobu za zcela nedůvodnou a navrhl, aby soud žalobu zamítl v celém rozsahu.

Matka jako osoba zúčastněná uvedla ve svém vyjádření, že žádost o přijetí (přestup) nezletilého žalobce do nové základní školy v místě bydliště podala jako zákonný zástupce nezletilého žalobce; šlo o platné právní jednání, neboť nezletilý byl výrokem I. rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 6. 5. 2015, č. j. 20 Nc 1/2014-174, svěřen do péče matky. Žádost o přestup nezletilého podala v dobré víře, že i otec dbá na nejlepší zájem nezletilého, neboť v nejlepším zájmu nezletilého je, aby docházel do školy, která je nedaleko jeho bydliště, a aby se stýkal se spolužáky bydlícími v okolí jeho bydliště. Jen proto, že otec nezletilého nedbá jeho zájmů a tvrdě prosazuje svou vlastní vůli a mstí se matce, musí nezletilý žalobce každé ráno do školy vstávat v 6.00 hodin. Důvodem žádosti o přestup byla změna poměrů. Nezletilý žalobce navštěvoval první dva roky školní docházky základní školu č. 2 (blízkost pracoviště matky). Nesouhlas otce se změnou školy na schůzce dne 31.8.2016 nebyl odůvodněn zájmem žalobce, ale byl odrazem situace v průběhu rozvodového řízení. Otec byl o zamýšlené změně základní školy pro nezletilého žalobce informován dávno před 22. 8. 2016 a k tomuto zamýšlenému kroku nevznasl připomínky. Nezletilý žalobce je vystaven stresu tím, že otec brání tomu, aby do nové školy nastoupil, a není mu známo, kdy

dohadování o nové škole skončí. Otci bylo přání nezletilého dobře známo a poté, co zjistil, že nezletilý si opravdu přeje do nové školy nastoupit, přestal se s ním o škole bavit. Nezletilý žalobce od doby, kdy je jeho matka, se kterou bydlí, na mateřské dovolené a tudíž nedojíždí do zaměstnání, má možnost s matkou docházet do nedaleké základní školy č. 1. Škola č. 2 není v pěším dosahu, je třeba nezletilého vozit autem cca 25 minut nebo tramvají, což představuje 45 minut jízdy s přestupy a od délky této cesty se také odvíjí doba ranního vstávání. Pro nezletilého je podstatně výhodnější, aby docházel do školy, která je nedaleko jeho bydliště, cesta do školy je kratší a dá se předpokládat, že za nějakou dobu bude docházet do školy i sám. Ani přestupem na novou školu č. 1 by nezletilý žalobce neztratil kontakt se svým třídním kolektivem. Jeho kamarádi se s ním pravidelně vídají v jeho bydlišti v rámci oslav. Navíc navštěvuje pěvecký sbor (Sborové studio Angel), na který dochází i jeho nynější spolužáci. Nezletilý žalobce je dítě velmi společenské a žádný nový kolektiv mu nikdy nevadil a v každém se rychle adaptoval. Zúčastněná osoba navrhl, aby soud zamítl žalobu v plném rozsahu.

Ve spise, který byl soudu předložen, se nachází žádost o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání ze dne 1. 2. 2016, ev. č. 367, č. j. 367/2016/je, v níž zákonná zástupkyně nezletilého – matka žádala o přijetí nezletilého žalobce k plnění povinné školní docházky v základní škole č. 1 (Základní škola Praha 10, Nad Vodovodem 460/81, Praha 10 – Malešice), a to od 1. 9. 2016. Dále se zde nachází rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání ze dne 22. 2. 2016, č. j.: ZŠ/367/2016, v němž ředitelka školy č. 1 rozhodla, že nezletilého žalobce od 1. 9. 2016 přijímá k základnímu vzdělávání. Na rozhodnutí školy č. 1 o přijetí k základnímu vzdělávání je uvedeno, že toto bylo převzato dne 31. 8. 2016 matkou nezletilého žalobce. Dále je zde založeno vzdání se práva na odvolání proti rozhodnutí školy č. 1 o přijetí k základnímu vzdělávání ze dne 1. 9. 2016 podepsané matkou nezletilého žalobce včetně emailu stejného obsahu ze dne 31. 8. 2016, kde je uvedeno, že se vzdává jménem nezletilého práva na odvolání. Na samostatném listu je ručně napsaný nesouhlas zástupce nezletilého žalobce – otce ze dne 31. 8. 2016 s přestupem žalobce na základní školu č. 1 s dovětkem, že nebyl účastníkem správního řízení o přijetí dítěte do školy. Na druhé straně téhož listu matka vypsala důvody přesunu dítěte do základní školy č. 1. Ve spise se dále nachází odvolání ze dne 12. 9. 2016, které podal žalobce zastoupený otcem proti rozhodnutí školy č. 1 o přijetí k základnímu vzdělávání. Odvolací námítka byly obdobné jako námítka žalobní. Ve vyjádření k podanému odvolání ze dne 21. 9. 2016 matka nezletilého žalobce uvedla, že podle § 892 odst. 2 občanského zákoníku rodiče zastupují dítě společně, jednat však může každý z nich. Neodporuje tedy právu, aby přihlášku (žádost o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání) za dítě podal pouze jeden z rodičů. V souladu s tím matka podala přihlášku. Následně otce o této změně předem vyrozuměla, což potvrzuje fakt, že ho matka pozvala na schůzku s ředitelkou a třídní učitelkou nezletilého žalobce za účelem seznámení se se školou dne 31. 8. 2016. Matka nezletilého žalobce odkázala ve svém vyjádření k podanému odvolání i na několik rozsudků Nejvyššího správního soudu týkající se řízení o žádosti nezletilého dítěte k základnímu vzdělávání (sp. zn. 4 As 280/2015, sp. zn. 4 As 281/2015, sp. zn. 5 As 253/2015). Ve spise se dále nachází napadené rozhodnutí, v němž žalovaný rozhodl o odvolání tak, že toto odvolání podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítl. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že podle § 21 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 21 odst. 2 školského zákona náleží právo na vzdělávání a školské služby žákům a studentům, nikoli jejich rodičům. Ve správním řízení, jehož předmětem je rozhodování o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání (o přestupu), je účastníkem řízení pouze dítě coby žadatel, které v zastoupení svými zákonnými zástupci podává přihlášku k zápisu (přestupu) do základní školy a rozhodnutím ředitele základní školy o přijetí dítěte k základnímu vzdělávání může být dotčeno pouze právo dítěte na vzdělávání a žádné veřejné subjektivní veřejné právo rodičů být

dotčeno nemůže, neboť rodiče nejsou účastníky tohoto řízení. Jde sice o úkon činěný rodiči dítěte, případně jedním z rodičů, ale jménem a v zájmu dítěte. Rodiče dítěte nejsou v tomto řízení samostatnými účastníky řízení, kteří by disponovali právy a zájmy odlišnými a oddělitelnými od práv a zájmů svého dítěte, které zastupují. V daném řízení tak nelze hovořit o tom, že rozhodnutím ředitelky základní školy č. 1 mohla být dotčena práva jednoho z rodičů jako samostatného účastníka řízení ve smyslu § 27 odst. 1 či odst. 2 správního řádu. Žalovaný dále uvedl, že nabytí právní moci v situaci, kdy je v řízení pouze jediný účastník řízení, který se vzdal práva na podání odvolání, nabude rozhodnutí právní moci dnem, kdy se tento účastník vzdal práva na podání odvolání, v tomto případě dnem 1. 9. 2016. Podle § 73 odst. 1 správního řádu rozhodnutí nabylo právní moci okamžikem, kdy se nezletilý účastník, zastoupený zákonnou zástupkyní – matkou, vzdal práva podat odvolání. Žalovaný proto dospěl názoru, že odvolání podané prostřednictvím zákonného zástupce nezletilého – otce, je nepřípustné. Žalovaný poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu v obdobných věcech uvedenou např. v rozsudku ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011 – 93, že nepřípustné odvolání nemůže na právní moci prvostupňového rozhodnutí nic změnit. Žalovaný dále uvedl, že v tomto případě neshledal předpoklady pro přezkumné řízení, obnovu řízení ani nové rozhodnutí, a to zejména s odkazem na § 2 odst. 3 správního řádu.

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V daném případě soud rozhodl o věci bez jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

V daném případě považuje soud za potřebné zdůraznit, že předmětem přezkoumání je rozhodnutí o zamítnutí odvolání vydané podle § 92 odst. 1 správního řádu. To znamená, že soud se v tomto řízení zabývá pouze otázkou správnosti posouzení podaného odvolání jako nepřípustného. Soud neposuzuje zákonnost prvostupňového rozhodnutí o přijetí žalobce do základní školy č. 1.

Jak již uvedl žalovaný, v řízení o žádosti o přestup žáka základní školy do jiné základní školy je jediným účastníkem řízení nezletilý žák, který je v řízení zastoupen rodiči jako zákonnými zástupci.

Podle § 892 odst. 1 občanského zákoníku rodiče mají povinnost a právo zastupovat dítě při právních jednáních, ke kterým není právně způsobilé.

Podle § 892 odst. 2 občanského zákoníku rodiče zastupují dítě společně, jednat však může každý z nich; ustanovení § 876 odst. 3 platí obdobně.

Podle § 876 odst. 3 občanského zákoníku jedná-li jeden z rodičů v záležitosti dítěte sám vůči třetí osobě, která je v dobré víře, má se za to, že jedná se souhlasem druhého rodiče.

V daném případě došlo k situaci, kdy žádost o přestup podal žalobce zastoupen matkou v únoru 2016, rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání bylo vyhotoveno dne 22. 2. 2016, ale matce žalobce jako zákonné zástupkyni bylo doručeno až dne 31. 8. 2016. Téhož dne bylo emailovým podáním doručeno ředitelce základní školy č. 1 podání, ve kterém se matka jménem nezletilého vzdává práva odvolání. Dne 1.9.2016 pak bylo potvrzeno vzdání se

odvolání písemným podáním s podpisem matky jako zákonné zástupkyně. Ze správního spisu je pak rovněž patrné, že dne 31.8.2016 dal otec žalobce najevo nesouhlas s přestupem žalobce na základní školu č. 1. Odvolání proti rozhodnutí o přijetí na základní školu č. 1 podané žalobcem, který byl v tomto případě zastoupen otcem, je datováno dnem 12.9.2016.

Ze shora uvedených skutečností vyplývá, že žalobce jako účastník řízení o žádosti o přestup na jinou základní školu se nejprve vzdal odvolání proti rozhodnutí o přijetí a následně odvolání proti tomuto rozhodnutí podal.

Podle § 81 odst. 2 správního řádu právo podat odvolání nepřísluší účastníkovi, který se po oznámení rozhodnutí tohoto práva písemně nebo ústně do protokolu vzdal.

Jestliže účastníkem řízení o žádosti o přestup na základní školu č. 1 byl žalobce, nelze nepřihlédnout k tomu, že po doručení rozhodnutí o přijetí na požadovanou školu se práva na odvolání písemně vzdal.

Dle názoru soudu v této věci nebylo třeba, aby při tomto úkonu, to je vzdání se odvolání, byl žalobce zastoupen oběma rodiči. Pro posouzení věci je rozhodné, že bylo vyhověno podané žádosti, při jejímž podání mohl vzhledem ke shora citovaným ustanovením občanského zákoníku jednat jako zástupce žalobce pouze jeden z rodičů. K nesouhlasu otce, který byl projeven téhož dne, ve kterém se žalobce vzdal práva odvolání proti rozhodnutí o přijetí na základní školu č. 1, to je 31.8.2016, nebyl žalovaný oprávněn přihlédnout. Ve správním řízení nemohou být řešeny spory mezi rodiči vyplývající z uplatňování rodičovské odpovědnosti. Žalovaný posoudil vzniklou situaci v souladu se správním řádem, když odvolání zamítl pro nepřípustnost, neboť žalobce, jehož žádosti bylo v celém rozsahu vyhověno, se práva podat odvolání vzdal.

Je třeba zdůraznit, že není v pravomoci správních orgánů a ani správních soudů řešit neshody rodičů o tom, kde má jejich nezletilé dítě vykonávat školní docházku. Podle § 877 odst. 1 občanského zákoníku, nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče; to platí i tehdy, vyloučil-li jeden rodič z rozhodování o významné záležitosti dítěte druhého rodiče. Podle § 877 odst. 2 za významnou záležitost se považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění dítěte (srov. též § 908 o. z.). Tímto soudem je soud civilní, který postupuje podle § 466 až 477 zák. č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů. Soud však může o místě školní docházky rozhodnout pouze tak, aby nezasáhl do pravomoci ředitele školy. Jak uvedl ve svém usnesení ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. IV.ÚS 1844/16 Ústavní soud: „*účelem řízení o přijetí dítěte do základní školy není vybrat pro dítě ideální základní vzdělávání, respektive řešit spory mezi rodiči ohledně toho, jakou základní školu má jejich dítě navštěvovat. Pokud dojde k situaci, kdy se rodiče neshodnou na tom, do které základní školy by mělo jejich dítě chodit, jedná se o spor ve významné záležitosti pro dítě podle § 877 odst. 1 a 2 občanského zákoníku, o kterém přísluší rozhodovat soudům civilním, a nikoli správním*“. Daný případ je specifický tím, že vzdání se odvolání a projev nesouhlasu otce spadají do jednoho dne, to však dle názoru soudu nic nemění na tom, že žalobce zastoupen matkou mohl tento úkon učinit, neboť to nebylo v rozporu s jeho právem na školní vzdělání. K tomuto úkonu nemusel být zastoupen oběma rodiči zároveň. Otec jako zákonný zástupce žalobce se může civilní žalobou domáhat toho, aby soud rozhodl, kterou základní školu by měl žalobce navštěvovat. Takové rozhodnutí soudu by představovalo však již jinou skutečnost než rozhodnutí o přijetí na základní školu č. 1, které je v současné době pravomocné.

Ohledně námitky žalobce, že napadené rozhodnutí je zmatečné a v rozporu se zákonem, neboť ačkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že z moci úřední zkoumal, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, výše uvedenými předpoklady se nezabýval, soud souhlasí s žalovaným, že ten pouze posuzoval, zda jsou dány předpoklady pro zahájení přezkumného řízení atd. Teprve v případě, že by žalovaný tyto předpoklady pro zahájení přezkumného řízení shledal, postupoval by podle § 95 a násl. správního řádu. Uvedené nemá žádný vliv na zákonnost a správnost napadeného rozhodnutí.

Podle § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřipustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřipustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.

Neuvedení důvodů, proč žalovaný neshledal nepřipustné odvolání jako podnět či žádost k zahájení přezkumného řízení, k povolení obnovy či k vydání nového rozhodnutí, neznamená nepřezkoumatelnost rozhodnutí, není tedy důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí pro vady řízení.

Nad rámec přezkumu si pak soud dovoluje odkázat na shora zmiňovaný nálezk Ústavního soudu i z toho důvodu, že i v tehdy řešeném případě byla zkoumána změna školského zařízení a soudy dospěly k závěru, že *v zájmu dětí není, aby navštěvovaly předchozí školská zařízení, neboť by trávily čas dlouhým a zbytečným dojížděním do škol a sportovních kroužků, což by pro ně bylo psychicky náročné a navíc komplikované pro jejich matku. Z důvodů změny školy žalobce vyplývá, že i v jeho případě se základní škola č. 1 nachází v lepší vzdálenosti od místa bydliště. Za tohoto stavu se jeví vzdání se odvolání jako logický úkon navazující na podanou žádost, které bylo v plném rozsahu vyhověno.*

Protože soud v projednávané věci neshledal, že by žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí porušil v žalobě označená ustanovení právních předpisů, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. května 2017

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Lazecká